

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 5/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Prachová & Pobijak, s. r. o. Pribinova 20, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. B4-25P/175/2017 (predtým Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 25P/175/2017) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 3. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava II (ďalej aj „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B4-25P/175/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“), pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava IV (ďalej aj „okresný súd“) pod sp. zn. 25P/175/2017. Navrhuje tiež priznať mu primerané finančné zadost'učinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pre ústavným súdom.

2. Z obsahovo stroho formulovanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré bolo iniciované podaním návrhu v júli 2017 (bližšie podrobnosti vo vzťahu k napadnutému konaniu sťažovateľ neuvádza). Sťažovateľ tvrdí, že napriek citlivým veciam, ktoré sú predmetom tohto súdneho konania, celková dĺžka konania už presiahla obdobie takmer 6 rokov, pričom súd prvej inštancie do dnešného dňa vo veci meritórne nerozhodol. Zdôrazňuje, že zákonný sudca vo veci nekonal efektívne, pričom jeho pochybenie vidí okrem iného aj v nariadení znaleckého dokazovania, pri ktorom si konajúci súd dostatočne nepreveril kapacitné okolnosti pôvodne ustanoveného znalca. Znalecké dokazovanie bolo nariadené v júli 2018, avšak súdny spis bol znalcovi predložený až v januári 2019. Znalecký

posudok nebol následne vypracovaný v stanovenej lehote vzhľadom na pracovnú vyťaženosť znalca a k reálnemu výkonu znaleckej činnosti došlo až v júni 2019, teda až po období 5 mesiacov od predloženia súdneho spisu. Vypracovanie znaleckého posudku teda trvalo dva roky s tým, že zo strany súdu neboli použité sankčné mechanizmy, ktoré by uvedený stav napravili. Sťažovateľ tiež uvádza, že súd bol v rámci predmetného konania dlhodobejšie nečinný aj v období od októbra 2020 do mája 2021 a v období od apríla 2022 do decembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podstata sťažnostnej argumentácie sťažovateľa spočíva v tvrdenom porušení ním označeného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods.1 dohovoru, upriamujúc pozornosť na to, že hoci od podania návrhu uplynula doba viac ako 6 rokov, súd prvej inštancie vo veci dosiaľ meritórne nerozhodol. Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia bližšie neodôvodňuje, vo všeobecnej rovine poukazuje na spôsob výpočtu výšky prípadnej náhrady nemajetkovej ujmy v závislosti od dĺžky trvania napadnutého konania a významu predmetu konania pre sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všetky zákonom o ústavnom súde požadované náležitosti (§ 39, § 43, § 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd na tomto mieste považuje za vhodné ozrejmiť, že od 1. júna 2023 nastali viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. súdna mapa), na základe ktorých prešiel výkon súdnictva vo veci sťažovateľa z pôvodne príslušného Okresného súdu Bratislava IV na Mestský súd Bratislava II.

6. Vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd poukazuje na to, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol v minulosti predmetom jeho prieskumu pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti matky a maloletého dieťaťa ako účastníkov napadnutého konania. Nálezom č. k. IV. ÚS 561/2022-39 z 24. januára 2023, právoplatným 30. januára 2023, konštatoval porušenie základného práva sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal sťažovateľkám primerané finančné zadost'učinenie, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných priet'ahov a priznal nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom. Reflektujúc závery a odôvodnenie nálezu č. k. IV. ÚS 561/2022-39 z 24. januára 2023, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa ustálil skutkový stav vo vzťahu k napadnutému konaniu, ktoré bolo iniciované návrhom matky maloletého dieťaťa doručeným okresnému súdu 31. júla 2017. S ohľadom na obsahovú nedostatočnosť predloženej ústavnej sťažnosti a prihliadajúc na predmet konania, v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde považoval za vhodné požiadať mestský súd o vyjadrenie sa k jej obsahu. Mestský súd vo vyjadrení sp. zn. 1Spr/74/2024 z 20. decembra 2024, pripájajúc chronologický

prehľad realizovaných procesných úkonov a stanovisko zákonnej sudkyne, v podstatnej časti poukázal na to, že 30. septembra 2024, teda pred podaním ústavnej sťažnosti, bol vo veci vyhlásený rozsudok, čo je v rozpore s tvrdením sťažovateľa. Uviedol, že vzhľadom na potrebu nariadenia znaleckého dokazovania a celkovú obsiahlosť spisového materiálu (písomné vyhotovenie rozsudku je žurnalizované od č. 1. 1682 spisu) ide o skutkovo náročnú vec. Zákonná sudkyňa, ktorej bol súdny spis pridelený 16. júna 2023, uviedla podrobný chronologický opis priebehu napadnutého konania, v ktorom boli ňou realizované pojednávania (16. októbra 2023, 22. februára 2024, 24. apríla 2024, 30. mája 2024, 30. septembra 2024). Zdôraznila, že pojednávanie uskutočnené 30. mája 2024 muselo byť odročené na účel doplnenia dokazovania, keďže sťažovateľ na tomto pojednávaní priznal ďalšie príjmy, o ktorých dosiaľ súd nemal vedomosť a tieto príjmy sám sťažovateľ nezdokladoval, preto súd musel adresovať žiadosť o zistenie jeho príjmu od zamestnávateľa v Českej republike. Na pojednávaní uskutočnenom 30. septembra 2024 po doplnení dokazovania mestský súd rozhodol rozsudkom, proti ktorému sťažovateľ podal 28. novembra 2024 odvolanie doručované mestským súdom ostatným účastníkom 29. novembra 2024. Z predloženej chronológie procesných úkonov je zrejmé, že súd po právoplatnosti nálezu č. k. IV. ÚS 561/2022-39 z 24. januára 2023 uskutočňoval jednotlivé úkony plynule a v primeraných lehotách a s ohľadom na uvedené mestský súd považuje ústavnú sťažnosť za nedôvodnú.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (I. ÚS 173/2022).

8. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého orgánu verejnej moci nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 280/2020). Pre posúdenie prípadných prietahov v konaní orgánu verejnej moci sa preto o to viac vyžaduje náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti a aspoň čiastočný chronologický opis skutkového stavu či uvedenie konkrétnych skutočností umožňujúcich reálne posúdenie ich negatívneho materiálneho dopadu na osobu sťažovateľa a jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 266/2021, ZNaU 88/2021).

9. Sťažovateľ musí vysvetliť, v čom vidí porušenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa jeho názoru konkretizovaným zásahom orgánu verejnej moci porušené. Takto formulovaná požiadavka odzrkadľuje potrebu dôsledného odlíšenia úlohy ústavného súdu od úloh iných orgánov verejnej moci (predovšetkým všeobecných súdov). Kým totiž všeobecné súdy prioritne chránia subjektívne práva fyzických osôb a právnických osôb plynúce zo zákonných, prípadne od zákona odvodených právnych predpisov, *vice versa* ústavný súd je v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný na ochranu tých subjektívnych práv, ktoré sú ako základné práva a slobody zakotvené

v ústave alebo v kvalifikovaných medzinárodných zmluvách. Je nevyhnutné, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo vysvetlenie ústavných požiadaviek, s ktorými namietaný postup orgánu verejnej moci koliduje, a pritom musí byť preukázané, do akej miery rozporovaný postup štátneho orgánu zasahuje do označených práv sťažovateľa (m. m. rozhodnutie Spolkového ústavného súdu Spolkovej republiky Nemecko č. k. 1 BvR 1584/10 z 24. 8. 2010, odsek 3; rozhodnutie Spolkového ústavného súdu Spolkovej republiky Nemecko sp. zn. 1 BvR 2214/19 z 10. 12. 2019, ods. 13) (I. ÚS 708/2022).

10. Vzhľadom na obsah sťažovateľom predloženej ústavnej sťažnosti ústavný súd musí konštatovať, že ním predložená „argumentácia“ je založená len na pomerne stručnom a všeobecnom numerickom vyjadrení dĺžky napadnutého konania s absenciou meritórneho rozhodnutia, no bez uvedenia konkrétnych skutočností umožňujúcich reálne posúdenie ich negatívneho materiálneho dopadu na sťažovateľa a jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.) stroho vymedzil svoj názor na nesústreďený postup konajúceho súdu pri ustanovení znalca v napadnutom konaní (bod 2 odôvodnenia tohto uznesenia), pričom z obsahu ústavnej sťažnosti nie je ani zrejmé, kto inicioval napadnuté konanie ani akým presne špecifikovaným postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) v napadnutom konaní mali byť porušené sťažovateľom namietané práva. Ústavný súd v prípade sťažovateľa nepristúpil k výzve na odstránenie zisteného nedostatku ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože zistený rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z ústavnej sťažnosti sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020, I. ÚS 532/2024). Ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatku spočívajúceho v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pozn.], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016).

11. Sťažovateľ tiež vo svojej ústavnej sťažnosti uviedol nepravdivé tvrdenie o tom, že jeho vec nie je súdom prvej inštancie meritórne rozhodnutá. Z obsahu vyjadrenia mestského súdu a na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu ústavný súd považuje za preukázané, že v napadnutom konaní bol na pojednávaní 30. septembra 2024 vyhlásený rozsudok č. k. B4-25P/175/2017-1682, proti ktorému sťažovateľ podal 28. novembra 2024 odvolanie. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 3. decembra 2024, z čoho je zrejmé, že sťažovateľ mal vedomosť o obsahu vyhláseného rozsudku vo vzťahu k jednotlivým výrokom už na pojednávaní 30. septembra 2024. V kontexte uvedeného časového rámca sa podanie ústavnej sťažnosti namietajúcej dĺžku napadnutého konania bez meritórneho rozhodnutia na súde prvej inštancie javí skôr ako účelové a tomto mieste ústavný súd pripomína, že zásada plynúca z čl. 5 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu, je priamo aplikovateľná aj na konanie pred ústavným súdom (§ 62 zákona o ústavnom súde).

12. Vzhľadom na uvedené a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde preto ústavný súd konštatuje nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu